

dokarallah.org

Kari na 5b: Yadda Ake Kiyaye Asabar a Zamanin Yau

Wannan shafi yana cikin jerin game da doka ta 4: Asabar:

1. Kari na 5a: Asabar da Ranar Zuwa Coci, Abubuwa Biyu Mabambanta
2. Kari na 5b: Yadda Ake Kiyaye Asabar a Zamanin Yau (Shafi na yanzu).
3. Kari na 5c: Aiwatar da Ka’idodin Asabar a Rayuwar Yau da Kullum
4. Kari na 5d: Abinci a Asabar — Jagora Mai Amfani
5. Kari na 5e: Sufuri a Asabar
6. Kari na 5f: Fasaha da Nishaɗi a Asabar
7. Kari na 5g: Aiki da Asabar — Fuskantar Kalubalen Rayuwa ta Haƙiƙa

Yanke Shawarar Kiyaye Asabar

A talifin da ya gabata, mun tabbatar cewa umarnin Asabar yana nan a kan Kiristoci a yau, kuma kiyaye ta ya fi zaɓen ranar zuwa coci kawai nesa ba kusa ba. Yanzu za mu duba bangaren aikace-aikace: yadda za ku kiyaye doka ta huɗu da gaske bayan kun yanke shawarar yi mata biyayya. Masu karatu da yawa sun zo wannan mataki daga al’adar da ba a kiyaye Asabar ba—wataƙila Katolika, Orthodox, Baptist, Methodist, Pentecostal, ko wata ƙungiya—kuma suna so su girmama rana ta bakwai alhali suna nan a inda suke. Wannan ƙarin bayani naku ne. Manufarsa ita ce ta taimaka muku ku fahimci abin da Allah yake buƙata, ku rarrabe gaskiyar Littafi Mai Tsarki da al’adar da mutane suka ƙirƙira, kuma ku ba ku ƙa’idodi masu amfani don kiyaye Asabar cikin aminci, farin ciki, kuma ta yadda zai yiwu a rayuwar zamani. Amma yana da matuƙar

muhimmanci a tuna cewa doka ta huɗu ba wani aiki ne dabam ba, sai dai **wani ɓangare ne na tsattsarkar kuma madawwamiyar Shari'ar Allah**. Kiyaye Asabar ba ya maye gurbin sauran dokokin Allah; a maimakon haka, yana fitowa ne a zahiri daga rayuwar da aka keɓe ga dukan Shari'arsa.

Jigon Kiyaye Asabar: Tsarki da Hutu

Asabar da Tsarki

Tsarki yana nufin keɓewa domin amfanin Allah. Kamar yadda aka keɓe alfarwa daga amfanin gama-gari, haka aka keɓe Asabar daga sauran ranakun mako. Allah ya nuna mana misalin haka a lokacin halitta, sa'ad da ya dakata da aikinsa a rana ta bakwai ya tsarkake ta (Farawa 2:2-3), yana kafa misali ga mutanensa. Fitowa 20:8-11 yana kira gare mu mu "tuna da Asabar" kuma mu "kiyaye ta da tsarki," yana nuna cewa **tsarki ba wani ƙari ne na zaɓi ba, amma shi ne ainihin jigon doka ta huɗu.** A aikace, tsarki yana nufin tsara sa'o'in Asabar ta yadda za su nuna ga Allah—mu juya baya ga ayyukan da ke jawo mu komawa ga ayyukan yau da kullum, mu kuma cika lokacin da abubuwan da ke zurfafa saninmu game da shi.

Asabar da Hutu

Baya ga tsarki, Asabar rana ce ta hutu kuma. A Ibrananci, שָׁבַת (shavat) na nufin "dakatar" ko "tsayawa." Allah ya dakata da aikinsa na halitta, ba don ya gaji ba, amma domin ya kafa wa mutanensa tsarin hutu. Wannan hutu ya wuce ɗaukar ɗan hutu daga aikin jiki; **yana nufin fita daga tsarin aiki da amfani da abubuwa na yau da kullum domin mu dandana kasancewar Allah, wartsakewa, da tsari.** Dakatawa ne da gangan domin mu amince cewa Allah ne Mahalicci kuma Mai riƙe da halitta, muna dogara gare shi ya kula da mu yayin da muka dakata da ƙoƙarinmu. Ta wajen rungumar wannan tsari, masu bi sukan fara ganin Asabar ba a matsayin katsewa ba, amma a matsayin kyauta ta mako-mako—lokaci mai tsarki na sake daidaita abubuwan da muka sa a gaba da sabunta dangantakarmu da Wanda ya halicce mu.

Bambancin Asabar

Asabar ta bambanta da sauran dokokin Allah. Tushenta yana cikin halitta kanta, an tsarkake ta kafin a sami al'ummar Isra'ila, kuma ta fi mayar da hankali ga lokaci maimakon ɗabi'a kaɗai. Ba kamar sauran dokoki ba, Asabar tana buƙatar mu ɗauki matakin da gangan na ware ayyukanmu na yau da kullum a duk bayan kwana bakwai. Ga waɗanda ba su taba kiyaye ta ba, wannan na iya zama abin farin ciki amma kuma mai ɗaukar hankali. Duk da haka, wannan tsarin ne daidai—fita daga abin da aka saba shiga hutun da Allah ya keɓe—wanda ya zama gwajin bangaskiya na mako-mako kuma alama mai ƙarfi ta dogararmu ga tanadinsa.

Asabar a Matsayin Gwajin Bangaskiya na Mako-mako

Wannan yana sa Asabar ta zama ba kiyaye ta na mako-mako kawai ba, amma har ila yau**gwajin bangaskiya mai maimaituwa.** A duk bayan kwana bakwai, ana kira ga masu bi su bar aikinsu da matsin lambar duniya domin su dogara cewa Allah zai tanada musu. A Isra'ila ta dā, wannan yana nufin tattara manna ninki biyu a rana ta shida, da kuma dogara cewa zai wadatar har zuwa ta bakwai (Fitowa 16:22); a zamanin yau kuwa, sau da yawa yana nufin tsara lokutan aiki, kuɗi, da nauyin da ke kanmu ta yadda babu abin da zai kutsa cikin sa'o'i masu tsarki. Kiyaye Asabar ta wannan hanya yana koyar da **dogaro ga tanadin Allah**, ƙarfin hali na tsayayya wa matsin lambar waje, da kuma yarda mu bambanta da al'adar da take ɗaukaka yawan aiki a kowane lokaci. Da shigewar lokaci, wannan tsari yana ƙarfafa ƙashin bayan ruhaniya na biyayya—wanda yake horar da zuciya ta dogara ga Allah ba rana ɗaya a mako kawai ba, amma kowace rana da kuma a kowane fanni na rayuwa.

Lokacin da Asabar Take Farawa da Karewa

Abu na farko kuma mafi muhimmanci wajen kiyaye Asabar shi ne sanin lokacin da take farawa da ƙarewa. Daga Attaura kanta, mun ga cewa Allah ya sa Asabar ta zama tsawon sa'o'i ashirin da huɗu daga maraice zuwa maraice, ba daga fitowar rana zuwa fitowar rana ko daga tsakar dare zuwa tsakar dare ba. A Firistoci 23:32, game da Ranar Kafara (wadda ke bin wannan ƙa'idar lokaci), Allah ya ce, "daga maraice zuwa maraice za ku kiyaye Asabar ɗinku." Wannan ƙa'ida tana aiki ga Asabar ta mako-mako

kuma: **ranar tana farawa ne da faɗuwar rana a rana ta shida (Jumma’a) kuma tana ƙarewa da faɗuwar rana a rana ta bakwai (Asabar).** A Ibrananci, ana bayyana wannan da מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב (me’erev ‘ad-‘erev) — “daga maraice zuwa maraice.” Fahimtar wannan lokaci muhimmin tushe ne na girmama Asabar yadda ya kamata a kowane zamani.

Al’adar Tarihi da Ranar Ibrananci

Wannan lissafa lokaci daga maraice zuwa maraice yana da tushe mai zurfi a fahimtar Ibrananci game da lokaci. A Farawa 1, an bayyana kowace rana ta halitta da kalmomin “sai ga maraice, sai ga safiya,” yana nuna cewa a kalandar Allah sabuwar rana tana farawa ne da faɗuwar rana. Wannan ne ya sa Yahudawa a faɗin duniya suke kunna kyandirori kuma su tarbi Asabar a faɗuwar rana ta daren Jumma’a, al’adar da take nuna tsarin Littafi Mai Tsarki. Ko da yake Yahudancin malamai daga baya ya samar da wasu al’adu na ƙari, iyakar Littafi Mai Tsarki ta “faɗuwar rana zuwa faɗuwar rana” tana nan a sarari kuma ba ta canza ba. Har ma a zamanin Yesu, muna ganin an amince da wannan tsari; alal misali, Luka 23:54-56 ya bayyana yadda matan suka huta “a Asabar” bayan sun shirya kayan ƙanshi kafin faɗuwar rana.

Amfani da Wannan a Yau

Ga Kiristocin da suke neman girmama Asabar a yau, hanya mafi sauƙi ta farawa ita ce ɗaukar faɗuwar rana ta Jumma’a a matsayin farkon hutunku na Asabar. Wannan na iya zama mai sauƙi kamar saita ƙararrawa ko tunatarwa, ko kuma bin jadawalin faɗuwar rana na yankinku. A Ibrananci, ana kiran Jumma’a יוֹם שִׁשִּׁי (yom shishi) — “rana ta shida” — Asabar kuwa ana kiranta שַׁבָּת (Shabbat) — “Asabar.” Idan rana ta faɗi a yom shishi, Shabbat tana farawa. Ta wajen shirya tun da wuri—kammala aiki, ayyukan gida, ko cefane kafin faɗuwar rana—za ku samar da sauyi cikin kwanciyar hankali zuwa sa’o’i masu tsarki. Wannan tsari yana taimakawa wajen gina daidaito, kuma yana sanar da iyali, abokai, har ma da masu ɗaukar ma’aikata cewa an keɓe wannan lokacin domin Allah.

Hutu: Guje wa Tsauraran Ra’ayoyi Biyu

A aikace, Kiristoci sukan faɗa cikin ɗaya daga cikin tsauraran ra’ayoyi biyu yayin ƙoƙarin yin “hutu” a Asabar. A wani ɓangare, ana ɗaukar Asabar a matsayin rashin yin komai gaba ɗaya: sa’o’i ashirin da huɗu ba a yin kome sai barci, cin abinci, da karanta littattafan addini. Ko da yake wannan yana nuna sha’awar guje wa karya umarnin, zai iya rasa farin cikin ranar da kuma ɓangaren dangantaka da mutane. A ɗayan ɓangaren kuwa, ana ɗaukar Asabar a matsayin ’yanci daga aiki da izinin shagaltar da kai da nishaɗi—gidajen cin abinci, wasanni, kallon shirye-shiryen talabijin ba ƙa’ida, ko mai da ranar ƙaramin hutu. Ko da yake wannan na iya zama kamar hutu, cikin sauƙi yana iya maye gurbin tsarkin ranar da abubuwan shagaltarwa.

Hutu na Gaskiya a Asabar

Ra’ayin Littafi Mai Tsarki game da hutun Asabar yana tsakanin waɗannan tsauraran ra’ayoyi biyu. Dakatawa ne daga ayyukan yau da kullum domin ku ba Allah lokacinku, zuciyarku, da hankalinku (**tsarki = keɓewa domin Allah**). Wannan na iya haɗawa da ibada, zumunci da iyali da sauran masu bi, ayyukan jin ƙai, addu’a, nazari, da yin yawo cikin nutsuwa a yanayi—ayyukan da suke wartsake rai ba tare da jawo shi komawa ga wahalar aiki ta kullum ba, ko karkatar da shi zuwa nishaɗin duniya. Ishaya 58:13-14 ya ba da ƙa’idar: ka janye ƙafarka daga yin abin da kake so a ranar Allah mai tsarki, kuma **ka kira Asabar abin farin ciki**. A Ibrananci, kalmar da aka yi amfani da ita a nan don “abin farin ciki” ita ce עֹנֶג (oneg)—farin ciki mai kyau wanda ya samo asali daga Allah. Wannan shi ne irin hutun da ke ƙarfafa jiki da ruhu, kuma yake girmama Ubangijin Asabar.